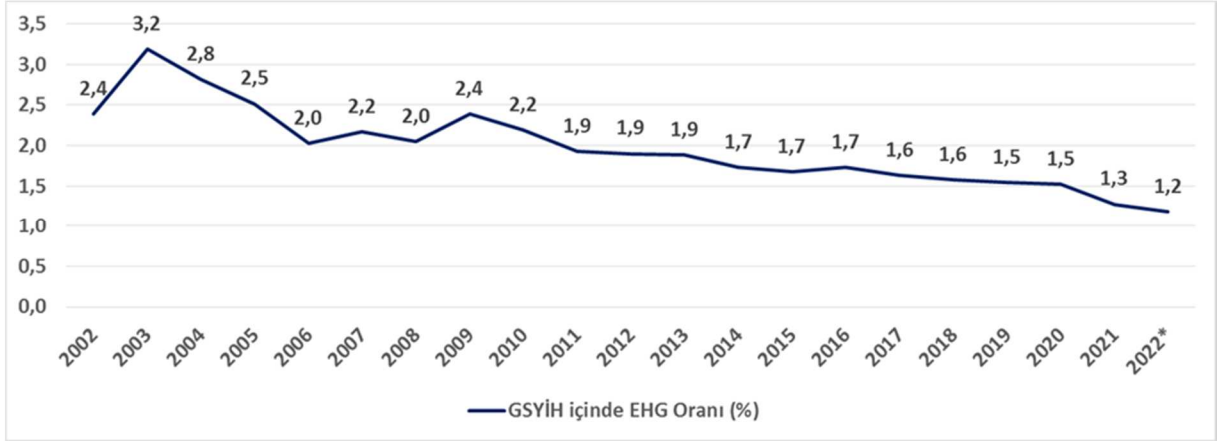

1) 2023'te kendi şirketiniz ve sektörünüz için hedef, plan ve beklentileriniz nelerdir?

Türkiye'nin Gayri Safi Yurt İçi Hâsılası (GSYİH) içinde Elektronik Haberleşme Gelirlerinin (EHG) payı her geçen yıl mütemediyen azalmaktadır. Türk Telekom'un özelleştirildiği 2005 yılında GSYİH-EHG oranı (EHG/GSYİHx100) %2,5 iken 2021 yılında bu oran %1,3'e kadar düşmüştür. Sektörümüze hâkim olan yönetim anlayışı mevcut haliyle devam ederse bu rakam 2023 yılı için çok daha düşük olacaktır. Yapılan çalışmalar¹; Telekomünikasyon abone sayısındaki %10'luk bir artışın bazı ülkelerde GSYİH'da %3'lük bir artışa yol açtığını göstermektedir. Dolayısıyla, Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlayacağımız yıl için hedefimiz sektörün büyümesi, GSYİH-EHG oranının arttırılması için çalışmaktır.

2) 2023 yılı için kişisel olarak birikiminizi (gayrimenkulden altına ya da yeni bir iş kurmaya kadar her şey olabilir) nereye yatırırınız?

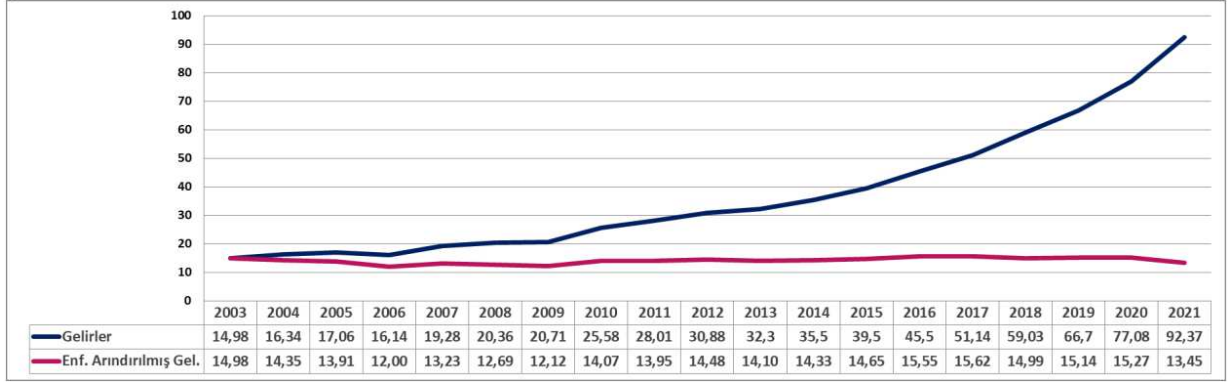
Türkiye'nin geleceğine yatırım yapmak en doğrusu olacaktır. 2023 yılında ülkemizin ekonomisinin büyümesi isteniyorsa, sadece elektronik haberleşme sektörümüze ilgilendiren değil aynı zamanda bütün sektörler için temel ihtiyaç olan fiber altyapıya yönelik çalışmaların hızlandırılması gerekiyor. Dünya genelinde 2020 yılından bu yana yaşanan COVID-19 salgını bütün ülkeleri çeşitli yönlerden etkilemiştir. Elektronik haberleşme altyapısı güçlü olmayan ülkeler hem sosyal hem de ekonomik açıdan büyük zorluklar çekmişlerdir. Böylelikle fiber altyapının ekonomi için ne kadar büyük bir önem taşıdığı tecrübe edilmiştir. Bu nedenlerle, 2023 yılının ülkemizin fiber altyapısının yaygın olarak tesisinin önündeki engellerin kaldırıldığı bir yıl olmasını umuyoruz. Fiber altyapı hızlı ve yaygın olarak tüm Türkiye'de tesis edilmeli, altyapı bir üstünlük aracı olmaktan çıkmalı, esas rekabet sunulan hizmetlerde olmalıdır.

3) Türkiye ve dünya ekonomisi için büyüme tahmini yaparsanız ne öngörüldünüz?

Elektronik haberleşme hizmetleri sektörünün 2021 yılı büyüklüğü 92,37 Milyar TL olarak belirlenmiştir. Sektör gelirlerinden enflasyon etkisinin arındırılması ile zaman içerisinde sektördeki reel büyüme de gözler önüne serilmektedir. Bu çerçevede, TÜİK enflasyon verilerini kullanarak yapılan hesaplamalara göre, 2003 yılından itibaren sektörde dikkat çekecek seviyede bir büyüme olmadığı görülmektedir. 2003 yılında 14,98 Milyar TL olan enflasyondan arındırılmış elektronik haberleşme gelirleri, 2017 yılında 15,62 Milyar TL iken 2021 yılında yaşanan ciddi enflasyon artışı sebebi ile 13,45 Milyar TL'ye düşmüştür. 2023 yılında mevcut

¹ Matalqah, M.M. and Warad, T.M. The Impact of Telecom Infrastructure on the Economic Growth. International Journal of Economics and Financial Issues, 2017, 7(3), 423-428.

yaklaşımın devam etmesi ve sektörün ihtiyaç duyduğu adımların atılmaması halinde, enflasyondan arındırılmış sektör gelirlerinde önemli bir artış beklemiyoruz.

Ancak, sektörümüzün dinamik ve potansiyeli yüksek bir sektör olduğunu düşünüyoruz. Sektördeki tüm oyuncuların işbirliğine, siyasi kararlılığa ve ilgili kurumların destekleriyle aşağıda yer alan adımların atılması durumunda sektörde gözle görülür ölçüde bir büyümenin sağlanabileceğine ve bunun ülke ekonomisine de kaldıraç olacağına inanıyoruz.

- Sektörde rekabet geliştirilmeli, alternatif işletmecilerin güçlenmesi için uygun ortam oluşturulmalıdır.
- Fiber altyapının ülke çapında hızla yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
- Veri Merkezlerine verilecek desteklerin Türkiye genelinde ve hiçbir beyaz alanı sınırlandırması olmadan verilmeli ve bütün işletmecilerin bağlandığı birden fazla İnternet Değişim Noktası kurulmalıdır.
- Kamu hizmet alımlarında, Uydu Haberleşme Hizmetlerine bir engel getirilmemeli, uygun görülen hizmetlerin ihalelerine yerli ve millî özel şirketlerin de girmesine imkân tanınmalıdır.